

FUNDAȚIA
GENERAL ȘTEFAN GUȘĂ

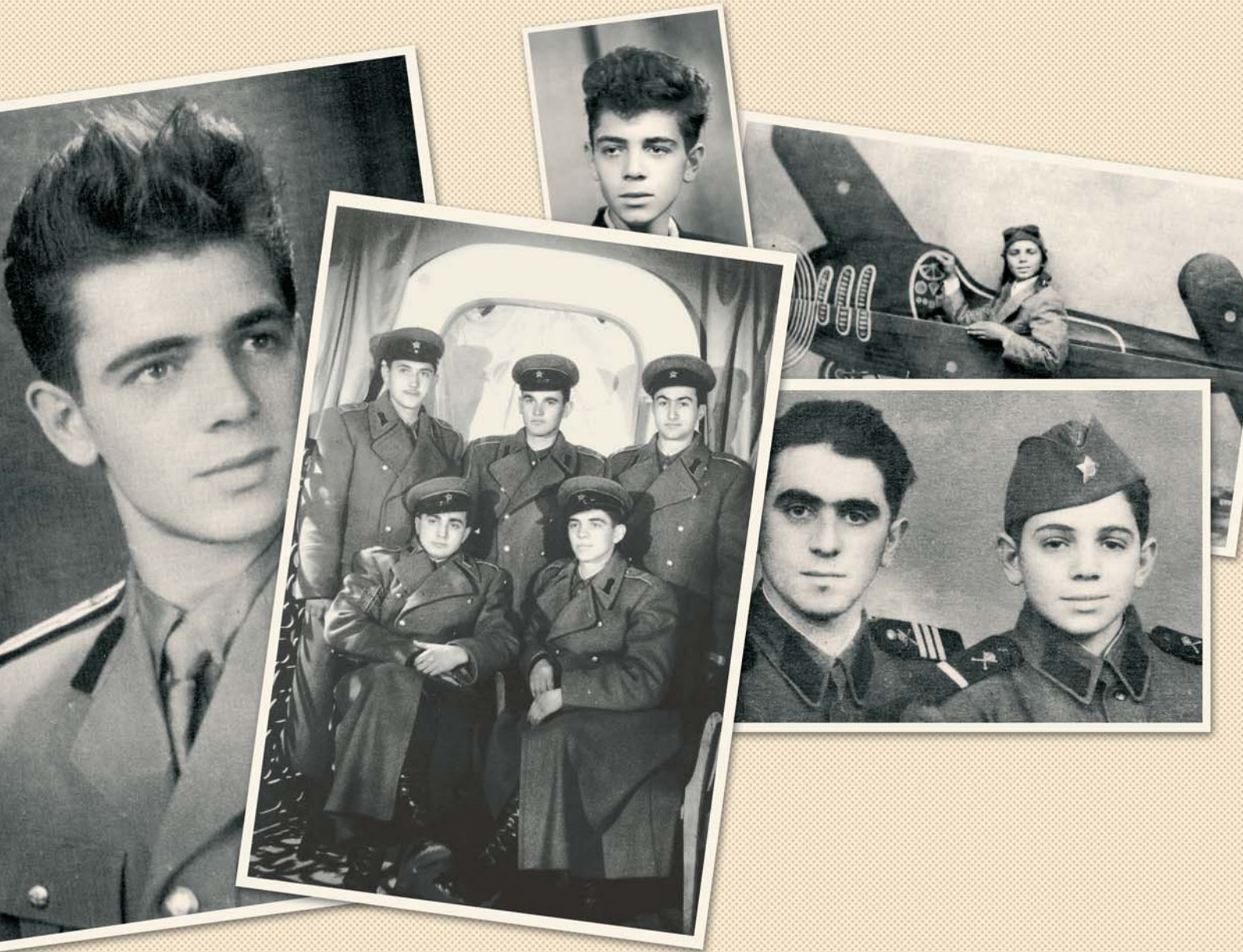
"Sper că românii vor afla adevărul,
făcându-i să fie mai buni,
mai umani și mai încrezători în steaua lor"

General Inginer Ștefan Gușă

*"Evenimentele mari se întâmplă și vremea se închide
asupra lor, dar datoria noastră este să nu le uităm"*

Nicolae Iorga

General Inginer Ștefan Gușă

REPERE ALE CARIEREI MILITARE a Generalului Inginer Ștefan Gușă

Evocarea momentelor de referință ale vieții și personalității generalului locotenent inginer Ștefan Gușă este una dintre încercările dificile ale oricărui biograf sau istoric. Fără a avea pretenția de a ne numi astfel, vom încerca totuși, să surprindem câteva evenimente ce ar putea schița biografia sa.

Nici unul dintre cei ce vor încerca să scrie istoria contemporană a României nu va putea face abstracție de importanța gestului său, din decembrie 1989, gest în care s-au îngemănat, deopotrivă, suprema sa iubire cu asumarea unui destin tragic.

Cine s-ar fi gândit atunci, la 17 aprilie 1940, că fiul născut în familia lui Gheorghe și a Mariei Gușă, din satul Spătaru, județul Buzău, aspri și înțelepți țărani români, care și-au botezat fiul cu numele sfântului Ștefan, se va ridica prin propriile merite în culmea ierarhiei oștirii române?

După ce a absolvit în 1952 clasele elementare în satul natal, a urmat cursurile renumitului liceu „B.P. Hașdeu” din Buzău.

La finalizarea acestor studii, tânărul absolvent de liceu s-a îndreptat spre cariera armelor. De aceea, în intervalul de timp marcat de anii 1957-1960, îl întâlnim ca elev al Școlii Militare de Ofițeri de Tancuri și Auto din Pitești, comandată atunci de viitorul general Vasile Milea. Tânărul buzoian a intrat pe porțile școlii la 1 noiembrie 1957, pentru ca, la 23 august 1960, să fie declarat absolvent, să primească gradul de locotenent și să pășească în viața militară.

Notările comandanților și dascălilor ce l-au îndrumat pe perioada acestei pregătiri s-au mai păstrat în arhive. Ele menționează că: „În anul întâi de studii a obținut rezultate bune și foarte bune.” Drept urmare, după examenul de promovare în anul doi, a fost declarat elev de frunte și avansat la gradul de caporal.

În continuare, aprecierile s-au adunat în foaia de notare a elevului, care, la sfârșitul anului al doilea, a fost avansat plutonier și numit încheietor de școală. Iată concluzia: „Elevul este foarte bine pregătit, din punct de vedere militar”, fapt demonstrat cu prisosință atât „cu ocazia practicii militare, precum și în aplicațiile ce s-au executat... Are mari posibilități de dezvoltare și poate comanda, în condiții foarte bune, plutonul de tancuri.”

Tânărul locotenent îndeplinește, în perioada 23.08.1960-15.06.1961, funcția de comandant al Plutonului 2 Tancuri, din compania a IV-a, a Regimentului 68 Tancuri și Autotunuri. Încă de la începutul carierei de ofițer, viitorul general de divizie și-a demonstrat calitățile indispensabile unui comandant: „exigent cu militarii din subordine, totodată, cald și omenos în relațiile cu aceștia... având o bună pregătire de cultură generală, iar cunoștințele sale le împărtășea, cu generozitate, în procesul de instruire și educare a militarilor.”

Ce anume l-a determinat pe bravul buzoian să aleagă ca armă tancul și nu altceva, nu vom ști, cu exactitate, niciodată. Întâlnim, însă, o mărturie a sa, în legătură cu această opțiune, într-un interviu acordat unui reporter militar, în anul 1992:

„- Și tancul are suflet, nu-i așa? Are, domnule general?
- Are suflet. Se leagă de cei care îl exploatează, îl conduc, îl mânuiesc în luptă. Pe undeva, membrii oricărui echipaj se leagă, trupește și sufletește, de mașina de luptă. Sufletul lor se transmite și tancului. Poate și invers, tancul îi însufletește pe cei care îl conduc. Oricum, cine își iubește arma are dreptul să spună că arma lui are un suflet. Însă, primează sufletul soldatului, care a fost, este și trebuie să fie respectat. El este sufletul Armatei, în ultimă instanță. Ce mult contează sufletul soldatului... Și ce mult contează să poți umbla la sufletul soldatului, să poți să fii înțeles de el! Comandanții, care au câștigat bătălii, au știut să umble la sufletul subordonaților. E o mare artă să reușești acest lucru, mai ales că Armata nu se concepe fără exigență, fără disciplină... Dar, să revenim la sufletul soldatului, al armiei... Iubesc toate armele, dar îi stimez foarte mult pe aviatori. Să știți că am vrut să fiu aviator mai întâi, dar n-am trecut de unele bareme medicale. Și atunci am optat pentru blindate. Și le-am îndrăgit.”

O etapă aparte în viața ofițerului Ștefan Gușă a constituit-o perioada 15.06.1961 - 06.09.1966. În acest interval de timp a ocupat, pe rând, funcțiile de comandant de pluton, apoi de companie, la Școala Militară Superioară de Ofițeri de Tancuri și Auto. În foile de notare, din această perioadă, găsim consemnat faptul că „avea tact pedagogic”.

În intervalul de timp menționat, ofițerul Ștefan Gușă a fost avansat, la 30 decembrie 1963, la gradul de locotenent major și, peste numai doi ani, la 30 decembrie 1965, la cel de căpitan.

Rezultatele obținute în toată activitatea și perspectivele ce le arăta, au determinat trimiterea ofițerului la Academia Militară Generală, Secția Tancuri și Auto. De

la 6 septembrie 1966, până la 30 martie 1972, acesta a urmat cursurile Facultății Tehnice de Tancuri și Auto.

La încheierea cursurilor, comisia avea să noteze: „Proiectul de diplomă întocmit a fost apreciat de către comisia examenului de stat, ca fiind foarte bun și i s-a acordat nota 10.” La data de 30 decembrie 1971, a fost avansat la gradul de maior.

După absolvirea Academiei Militare, a fost oprit în cadrul facultății în care studiasse, îndeplinind, în perioada 30 martie - 7 octombrie 1972, funcțiile de lector și șef de lucrări.

La 7 octombrie 1972, maiorul inginer Ștefan Gușă a fost numit comandant al Regimentului 6 Tancuri, „Ion Buteanu”.

Odată cu numirea în această funcție avea să se deschidă, așa cum mărturisea el însuși, în același interviu, „o pagină frumoasă din viața mea” și avea să se întoarcă la „dragostea dintâi - la trupe”.

Activitatea desfășurată în anii 1972-1973 avea să fie remarcată și de comandantul Armatei a III-a Transilvania, general-locotenentul Vasile Milea, cel ce avea să devină, peste ani, ministru al Apărării Naționale.

Acesta făcea următoarele aprecieri la adresa proaspătului comandant de regiment: „... caracterizându-i exigența, în primul rând față de propria persoană, dârzenia, perseverența, puterea de analiză și percepere, precum și dorința de a obține rezultate foarte bune, consider că are perspectiva de a deveni, în cel mai scurt timp, un foarte bun comandant de regiment.” Activitatea de comandant de regiment a desfășurat-o în două perioade: 07.10.1972-01.12.1975 și 31.05.1976-13.08.1976.

Întreaga activitate depusă, în acest arc de timp, a primit aprecieri foarte bune. Faptul că a făcut totul cu dăruire și plăcere este, de asemenea, confirmat de domnia sa, care preciza: „Toate aceste funcții le-am îndeplinit în Transilvania... Etapa Târgu-Mureș a însemnat mult pentru mine. A fost o foarte bună școală. Acolo am cunoscut mai bine mentalitatea dar și sufletul soldatului, precum și viața unităților militare. Sunt legat de Transilvania. Aici am cunoscut oameni minunați, pentru care nu contează ce limbă vorbești.” Recunoașterea muncii sale, dovedită și prin aprecierile pozitive ale șefilor ierarhici, a avut consecința firească: avansarea sa, la 23 august 1974, la gradul de locotenent colonel inginer.

Cu acest prilej, comandantului de regiment Ștefan Gușă i se face următoarea caracterizare: „Este sănătos și rezistent la eforturi fizice și intelectuale. Se preocupă de îngrijirea sănătății sale, de menținerea și dezvoltarea aptitudinilor fizice. Sunt apreciate, în egală măsură, și aptitudinile specifice armeei, precum și capacitatea de organizare și conducere, de analiză și sinteză și spiritul de inițiativă.

Între 1 decembrie 1975 și 31 mai 1976, a urmat, la Academia Militară, Cursul post-academic de perfecționare - Șeția Arme Întrunite, obținând, la finalizarea acestuia, calificativul foarte bine. La 13 august 1976, este promovat în funcția de șef de Stat Major al Diviziei 6 Tancuri „Horia, Cloșca și Crișan”. În această funcție a activat până la data de 10 noiembrie 1981. În consemnarile de atunci sunt evidențiate preocupările sale referitoare la problemele de cultură generală, militară și tehnici de specialitate.

Rezultatele activității sale au determinat avansarea, la 23 august 1979, a lui Ștefan Gușă la gradul de colonel

inginer. Data de 10 noiembrie 1981 îl aduce la comanda Diviziei 6 Tancuri „Horia, Cloșca și Crișan”, al cărei Șef de Stat Major fusese, funcție pe care o va exercita până în 26 septembrie 1986. La 23 august 1984 colonelul Ștefan Gușă este avansat la gradul de general maior (general de brigadă).

După numai doi ani, la data de 25 septembrie 1986, a fost numit în funcția de Prim-adjunct al Ministrului Apărării Naționale și Șef al Marelui Stat Major. În această înaltă funcție ce i-a fost încredințată, și-a valorificat, la maximum, întreaga sa pregătire militară și de specialitate, acumulată în decursul anilor, în scopul îndeplinirii atribuțiilor ce-i reveneau în conducerea Armatei Române. Munca depusă în această perioadă își găsește cea mai fidelă reflectare în gradul înalt de organizare și instruire a forțelor noastre Armate.

Evenimentele care au avut loc în România la sfârșitul lunii decembrie 1989 îl vor găsi la comanda Marelui Stat Major al Armatei. Între 17 și 23 decembrie este pus în situația de a lua hotărâri de o importanță fără precedent pentru țară, Armată și pentru propria viață. Pe 17 decembrie 1989 ajunge la Timișoara, când în oraș se trăgea. Va sosi, la timp, pentru a opri ceea ce părea că fusese planificat să devină un masacru. „Am evitat un dezastru - mărturisirea el - recuperând tancurile ajunse în mâinile răsculaților Timișoarei, dar n-am executat ordinele de reprimare sau pe acelea de arestare a celor din clădirea Operei.”

Pe 20 decembrie s-a dus la întreprinderea „Elba” pentru a discuta cu muncitorii răsculați. A retras Armata în cazărmi. Atunci s-a scandat pentru prima oară „Armata e cu noi!” Pe 20 decembrie Timișoara era un oraș liber. Dacă Ceaușescu trăia, gestul său i-ar fi adus condamnarea la moarte.

„La Timișoara - își amintea generalul Ștefan Gușă - Revoluția s-a încheiat pe 20 decembrie. Aceasta e o certitudine istorică. Noi, cei de acolo, puteam fi considerați niște trădători, fie și numai pentru faptul că am acceptat ca Armata să fie alături de muncitori, de părinții și frații noștri... Vă spun sincer că eram conștienți, dar ne și temeam de eventualele represalii. Pe 20 decembrie dictatorul s-a întors din Iran și mă gândeam cum va reacționa când i se va raporta că la Timișoara Armata a pactizat cu poporul. Mă așteptam la niște măsuri extraordinare. Aveam însă conștiința împăcată.”

După întoarcerea în capitală, de la Timișoara, generalul Gușă, potrivit regulamentelor și legislației militare, a condus și dirijat, în calitate de Șef al Marelui Stat Major, acțiunile Armatei în apărarea Revoluției. Va rămâne, mereu, în amintirea noastră, ca un gest de curaj și datorie față de țară, opoziția sa categorică față de acceptarea „ajutorului prietenesc” cu trupe sovietice, și faptul că a dispus, totodată, anihilarea oricărei pătrunderi de forțe armate din afară.

Potrivit Tratatului de la Varșovia, în vigoare la acea dată, deși pregătiți pentru o intervenție, rușii nu puteau intra în țară decât la solicitarea și cu acordul a trei persoane: Nicolae Ceaușescu (scos din cauză la acea dată), Ministrul Apărării, generalul Vasile Milea (mort în dimineața zilei de 22 decembrie 1989) și generalul Ștefan Gușă, Șeful Marelui Stat Major.

I se va recunoaște în totalitate, peste timp, rolul istoric de a fi prevenit ca România să nu aibă soarta de mai târziu a Iugoslaviei, de a fi stăvilit invazia și haosul, de a fi salvat onoarea și prestigiul Armatei, de a fi apărat integritatea teritorială a țării?

Ulterior, credincios onoarei militare, generalul nu s-a

amestecat în politicul derizoriu, cum mulți dintre colegii săi de arme au făcut-o. S-a retras în lumea comenzilor militare și s-a supus unei nemeritate marginalizări, știind că el, martorul unor evenimente ce nu trebuiau dezvăluite, incomoda. Păcat că proverbiale sa bună-cuviință l-a determinat să refuze acceptarea faptului că incomoda în așa măsură încât cineva putea să fie în stare să-i provoace moartea! Cei cărora nu le-au ieșit socotelile în decembrie 1989 au dezlănțuit împotriva sa o virulentă campanie de presă. Ziarele de scandal s-au hrănit din suferințele sale. Oricum, revoluționarii l-au înțeles, străinii l-au apreciat, iar Armata română l-a adulat.

În data de 28 decembrie 1989 este eliberat abuziv din funcția de Șef al Marelui Stat Major, fără nici o explicație sau motiv întemeiat. La două zile distanță va fi numit ca prim locțiitor al comandantului și șef al Statului Major al Armatei a IV-a Transilvania. Deși retrogradat în funcție, își va face, și aici, datoria, așa cum și-o făcuse întotdeauna, cu dăruire și respect pentru valorile ostașești.

Concluziile comisiei de notare continuă pe aceeași linie constantă a aprecierilor deosebite. Aflăm, astfel, că: „S-a adaptat cu ușurință noilor atribuții... A stabilit măsuri eficiente pentru ridicarea capacității de luptă și de mobilizare a Armatei, de consolidare a unității acesteia, de perfecționare a procesului de instruire și educare a efectivelor, de întărire a ordinii și disciplinei militare...”. Aprecierile directe sunt și mai tranșante: „Inteligent, cu maturitate în gândire, discernământ și responsabilitate, cinstit și corect, se bucură de autoritate și prestigiu... Manifestă solicitudine față de cererile justificate ale cadrelor, acționând pentru respectarea adevărului și a spiritului de dreptate.” Nici n-ar fi putut fi altfel, dacă ne gândim la spiritul în care a fost crescut în familia sa și la valorile care-i ghidau viața.

INTERVIU

„- Sunteți credincios, domnule general?

- Uitați că sunt născut într-o familie de țărani? Creștin și - ca orice creștin - am fost crescut în acest spirit. Da, am fost și sunt credincios ortodox... cum se spune, om cu frica lui Dumnezeu. Iar în momentele grele am făcut apel la credință, chiar dacă, uneori, a trebuit să o fac în sufletul meu, fără a mă manifesta. Sper ca Dumnezeu să aibă grijă și de români, să nu ne uite, mai ales în aceste vremuri.

- Care sunt, pentru dumneavoastră, valorile ostășești fundamentale?

- Multe... Oamenii au suflet. Cred că valorile ostășești pleacă de la suflet. Fundamentală, pentru mine, este dragostea de țară, de pământ, respectul față de străbuni, conștiința că nici o furtună nu ne va mișca de pe moșia lăsată de daci și de romani. Să duci tradițiile mai departe este o valoare ostășească. Dacă ar fi să rezum - valoarea fundamentală pentru un ostaș - este să fie bun român, nu dintre cei care declară, ci dintre cei care, într-adevăr, sunt și simt românește, fără să facă mare caz din asta. (...)

- Cum vedeți evoluția Armatei după Revoluție?

- După Revoluție Armata a simțit un șoc, ca și întreaga societate, de altfel. Dar și-a văzut de rolul ei. Suntem pe drumul de a face o Armată modernă. Armata și-a văzut de treabă, căci pericolul a fost și este real pentru România. Cine nu înțelege acest lucru, înseamnă că nu înțelege românește. Nu sunt naționalist sau șovin. Că sunt acuzat de românism? Asta chiar îmi face plăcere și aș vrea să păstrez această acuzație pentru toată viața. Mi se pare firească pentru orice român de bun simț. Cert este un lucru - Armata a fost și rămâne - un element de echilibru și încredere pentru societate. Avem

în față exemplul iugoslav, situația care există în Transnistria. Nu ne pot lăsa indiferenți. O țară mică așa cum suntem noi, cu o poziție geostrategică deosebită, va fi, și în continuare, ținta multora. Bănuiesc, și simt pe undeva, că România este în jocul unor interese extraordinar de mari în viitor. De aici și dorința ca Armata să fie pregătită și dotată corespunzător pentru a-și îndeplini menirea.

- Ce vedeți când priviți spre Transnistria?

- Lacrimi și durere. Un imperiu care nu renunță la vechile lui metode, fără să se dea în lături de la nimic. O durere imensă atunci când văd că le mor copiii și bătrânii. Suntem alături de ei cu toată ființa noastră. Oricum, ca om și ca militar, Comandant de Armată, sunt hotărât să-i ajut din toate puterile.

- Puteți să vă puneți singur o întrebare și să încercați să-i dați un răspuns?

- Oare când Dumnezeu se vor strânge toți românii și vor înțelege că nu avem decât o singură scăpare: o unitate totală, firească, cinstită și munca până în pânzele albe ca să ieșim din situația în care ne aflăm? Sper, cât mai curând.”

Ștefan la vârsta de 4 ani împreună cu
părinții și fratele său

Ștefan în copilărie

...am vrut să fiu aviator mai întâi...

Ștefan în copilărie

Ștefan, elev al școlii elementare din satul Spătaru

Alături de fratele său, Ștefan poartă cu mândrie uniforma militară

Ștefan la vârsta adolescenței

Locotenentul Ștefan Gușă - absolvent al Școlii Militare

Ștefan Gușă, elev al Școlii Militare împreună cu un camarad

În memoria anilor petrecuți la Școala
Militară: serg. Ioan Stan, plt. Victor
Teodorescu, serg. Gheorghe Badea, serg.
Constantin oprea, plt. Ștefan Gușă

Ștefan Gușă elev la Școala Militară de
Tancuri și Auto din Pitești

Ofițer-student Ștefan Gușă - Academia
Tehnică Militară

La 25 septembrie 1986 a fost numit în funcția de Prim Adjunct al Ministrului Apărării Naționale și Șef al Marelui Stat Major

Gen. Ștefan Gușă alături de Ministrul Apărării Naționale, Gen. Vasile Milea

Gen. Ștefan Gușă la coborârea din aeronavă pe aeroportul din Izmir, Turcia

Primirea oficială la Comandamentul
Armatei EGEA, Turcia 1993

General Ștefan Gușa - vizita în fosta URSS

Primirea oficială la comandamentul Forțelor
Navale din R.P.Chineză

Primire oficială în R.P.Chineză

Gen. Ștefan Gușă, Șeful Statului Major
General al Armatei Române la întâlnirea cu
omologul său chinez

Împreună cu reprezentanții Marinei
Militare din R.P. Chineză

Urmărirea programului de instrucție

Vizita oficială în Turcia, întâlnirea cu
Generalul de Armată Necip Torumtay

Vizita la Comandamentul Forțelor Navale
din R.P. Chineză

Vizita Gen. Ștefan Gușă pe un submarin,
R.P. Chineză

Primirea oficială la Comandamentul
Forțelor Navale din R.P. Chineză

Fundația General Ștefan Gușă

Fundația poartă numele Generalului Ștefan Gușă, Șeful Marelui Stat Major și ministru al Apărării în timpul Revoluției din decembrie 1989.

Unul dintre scopurile principale ale Fundației este acela de a asigura o cât mai largă cunoaștere a personalității și a acțiunilor sale de importanță istorică pentru libertatea neamului și pentru independența și integritatea României.

Fundația „General Ștefan Gușă” a fost înființată la data de 9 ianuarie 1997 la inițiativa doamnei Daniela Veronica Gușă de Drăgan, având personalitate juridică și fără scop lucrativ.

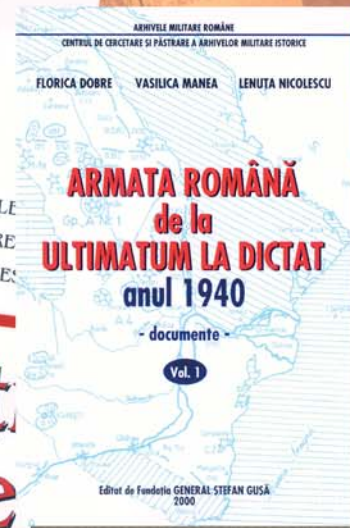
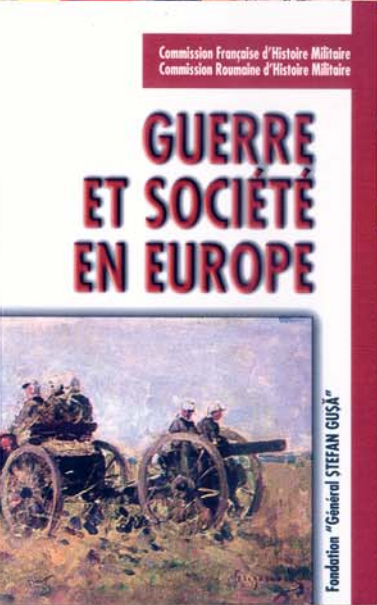
Alegerea valorilor Fundației „General Ștefan Gușă” a fost determinată, în primul rând, de trăsăturile definiției ale personalității Generalului Ștefan Gușă:

Credința nestrămutată în Dumnezeu;

Încrederea în valorile și în dănuirea poporului român;

Dragostea față de Armata Română, pe care a slujit-o cu atâta devotament și iubire, încrederea în valoarea ei;

Pasiunea pentru istoria țării și a Armatei Române.

Pentru sprijinirea cercetării în domeniul istoriei militare, Fundația „General Ștefan Gușă” a desfășurat o adevărată campanie de editare, care s-a făcut remarcată prin numărul mare de titluri ce au văzut lumina tiparului într-un timp relativ scurt și prin tematica, de cele mai multe ori inedită, abordată în aceste lucrări.

Fundația a editat până în prezent 15 volume. Acestea sunt lucrări memorialistice și de istorie militară care adună în paginile lor documente deosebit de valoroase, semnificative pentru istoria și devenirea Armatei Române, pentru participarea sa la marile confruntări din epocile moderne și contemporane, în care poporul român a fost angrenat și care au dus la înfăptuirea idealurilor de Independență și Unitate Națională.

Aproape fiecare dintre cărțile editate de către Fundația „General Ștefan Gușă” reprezintă un domeniu istoriografic foarte puțin exploatat în ultimii 50 de ani.

În 20 iunie 2001, au fost acordate Premiile „Revistei de Istorie Militară” pentru cele mai valoroase lucrări de istorie care au văzut lumina tiparului în anul 2000. Dintre cărțile editate de Fundația „General Ștefan Gușă”, au fost premiate următoarele: „Armata română de la ultimatum la dictat. Anul 1940” - premiul „General Radu R. Rosetti” și „Preoți în lupta pentru Marea Unire, 1916-1919” - premiul „Episcop general de brigadă Partenie Ciopron”.

Pentru atingerea scopului în care au fost tipărite, acela de a pune la îndemâna cercetătorilor și iubitorilor de istorie noi surse documentare, lucrările citate au avut, prin generozitatea Fundației, o foarte mare și diversificată arie de răspândire. Astfel, majoritatea tirajelor au fost deja distribuite gratuit bibliotecilor din numeroase unități militare, comandamente, școli militare, institute, cercuri militare.

De asemenea, multe dintre volumele editate au fost donate tuturor facultăților de teologie și seminarelor teologice din țară, universităților, bibliotecilor institutelor de cercetare cu profil istoric, Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române, mitropoliilor, episcopiilor subordonate acestora. Nu au fost uitate nici instituțiile de învățământ aparținând Bisericii Greco-Catolice, și numeroase personalități ale vieții științifice și politice din România. Cu ocazia lansărilor și prezentării acestor lucrări și la comemorarea personalității Generalului Ștefan Gușă, au fost distribuite gratuit participanților sute de exemplare din volumele enumerate mai sus.

Paralel cu această adevărată acțiune, Fundația a asigurat prezentarea lucrărilor, al căror editor este, cu ocazia unor importante manifestări științifice, sesiuni de comunicări, simpozioane, lansări de carte, târguri de carte. Asemenea prezentări au avut loc în București, Ploiești, Pitești, Buzău, Câmpulung, Oradea, Sibiu, Lugoj etc.

Au fost, de asemenea, semnalate de fiecare dată noile apariții prin publicarea unor recenzii în prestigioase reviste de specialitate, printre care amintim „Revista de istorie militară”, „Document”, „Dosarele istoriei”, „Observatorul Militar”, în ziarele „Național”, „Națiunea” și în suplimentul „Ecart” al ziarului „Economistul”. Valoarea acestor lucrări a determinat aprecieri elogioase din partea unor cercetători de prestigiu. Cităm în acest sens recenziile publicate în revista „Dosarele Istoriei” de către istoricul Florin Constantiniu, membru corespondent al Academiei Române, sau opiniile istoricilor Gheorghe Buzatu, Ioan Scurtu, Valeriu Florin Dobrinescu, Ion Pătroi, Mihail Ionescu, Petre Otu, Alesandru Duțu, Mircea Soreanu, etc.

Referindu-se la volumul „Guerre et société en Europe”, istoricul francez André Corvisier, profesor emerit la

Sorbona, președinte de onoare al Comisiei Internaționale de Istorie Militară Comparată, afirma: „Dans l’historiographie militaire, plus que dans les autres domaines de l’histoire, les barrières culturelles, tout comme les frontières nationales constituent une difficulté pour la recherche.

C’est contre quoi lutte la Commission Internationale d’Histoire Militaire en proposant a ses membres (une trentaine de commissions nationales) des études en commun, des thèmes bien définis. Ces confrontations permettent des réflexions qui, au-delà de la consolidation de nos connaissances, invitent des interprétations plus objectives des sensibilités nationales et des comportements des hommes. Le présent ouvrage est plus qu’un ouvrage de circonstance. Il cherche à faire le point sur l’état de la recherche en histoire militaire en Roumanie, en France et dans quelques autres pays de l’Europe Occidentale. Espérons que cette entreprise visant un ouvrage commun franco-roumain ne représente qu’un début et que ce premier pas, toujours important, servira d’exemple.“

Acest volum s-a bucurat de o lansare onorantă, la Paris, în luna aprilie 2004, lansare la care au participat diplomați, istorici, iubitori de istorie francezi și români, iar ulterior, în țară, în diferite instituții militare și civile. În mesajul adresat celor prezenți la această manifestare, președinta Fundației „General Ștefan Gușă”, doamna Dr. Daniela Veronica Gușă de Drăgan menționa: „Este o sinceră satisfacție pentru mine ca, în numele Fundației ce poartă numele scump al tatălui meu, demn reprezentant al Armatei Române, să vă adresez cu ocazia acestui eveniment sentimentele noastre de deosebit respect și aleasă considerație pentru munca și valoarea contribuției dumneavoastră la dezvoltarea științei istorice, a legăturilor între reprezentanții acesteia din Franța, România și celelalte țări prietene. Spiritul de echipă și munca noastră,

dedicată unor țeluri superioare l-au caracterizat și pe tatăl meu. De aceea m-am alăturat eforturilor dumneavoastră de publicare a acestor „Nouvelles perspectives” cu speranța că ele vor fi continuate spre beneficiul unei cunoașteri reale a trecutului și a desprinderii învățămintelor utile progresului și cooperării în viitor.“

Într-o amplă corespondență din Paris, de la Jean-Yves Conrad, publicată în pagina de cultură a ziarului „Curierul de Vâlcea”, au fost subliniate valoarea volumului, a echipei de autori, și sprijinul financiar generos dat de Fundația „General Ștefan Gușă” care a permis ducerea la bun sfârșit a acestei inițiative.

Tot prin grija Fundației au fost organizate lansări și prezentări de carte la sediul unor instituții militare de învățământ (Academia Forțelor Terestre, Sibiu, Școala Militară de Aplicație pentru Tancuri și Auto „Mihai Viteazul”, Pitești), cercuri militare (Cercul Militar Național, București, cele din Buzău, Câmpulung Muscel, Cluj, Sibiu etc.), al unor unități militare, al unor instituții civile (Universitatea din Pitești, Universitatea Europeană Drăgan din Lugoj, Muzeul de Istorie și Arheologie Ploiești, Muzeul Județean Argeș, Muzeul Municipal Câmpulung), al unor biblioteci etc., la care auditoriul a fost constituit din cadre militare, personal civil, istorici, muzeografi, studenți, elevi, veterani de război din garnizoanele și instituțiile respective.

Asemenea manifestări au avut loc în garnizoanele București, Buzău, Tecuci, Cluj, Oradea, Lugoj, Pitești, Câmpulung Muscel, Ploiești, Sibiu etc.

“Condamnat la adevăr - General Ștefan Gușă”

În data de 20 decembrie 2004, Librăria Cărturești a fost, pentru câteva ore, kilometrul zero al evenimentelor

culturale de la sfârșitul anului, prilejul întâlnirii unor numeroși oameni de cultură, politicieni, revoluționari și oameni simpli, fiind lansarea unui nou volum dedicat Revoluției din 1989. Cartea „Condamnat la adevăr”, apărută la editura RAO, grupează mărturiile omului și generalului Ștefan Gușa. La 15 ani de la tragicele evenimente, fiica generalului, Daniela Veronica Gușa de Drăgan, face un recurs la adevăr, în numele tatălui dispărut prematur și în condiții suspecte. Un demers mai mult decât necesar, în condițiile în care multe aspecte relevante ale Revoluției, de importanță vitală chiar, sunt evitate în mod deliberat de către istorici și martorii acelor clipe. Cartea se dorește a fi și este un manifest împotriva dezinformării, o pledoarie pentru punerea în drepturi a adevărului istoric, într-o altă lumină decât a fost el arătat până acum.

Autoarea volumului, d-na Daniela Veronica Gușa de Drăgan, declara, în prezentarea cărții că: “Îmi doresc, așa cum spunea generalul Gușa, ca toți românii să afle adevărul, făcându-i să fie mai buni, mai umani și mai încrezători în steaua lor. Am scris această carte în primul rând pentru că generalul Ștefan Gușa a fost tatăl meu, am scris această carte pentru că generalul Ștefan Gușa, în 1989, în decembrie, era Șeful Marelui Stat Major al Armatei Române și pentru că era un om care iubea principiul adevărului, iubea ideea dreptății și și-a asumat moralitatea faptelor sale!”

A mai luat cuvântul și istoricul Gheorghe Buzatu, cel care și-a întărit ideile ce se regăsesc și în introducerea cărții: „Sunt câteva rânduri premonitorii, desprinse dintr-o creație proprie, dar care sunt definitorii pentru destinul celui care, în tumultul evenimentelor din Decembrie 1989, s-a impus, incontestabil, drept omul de fier și de onoare al României. El este cel care, în calitatea-i de Șef al Marelui Stat Major al Armatei Române, a ținut în mâinile sale soarta unei țări.”

Emisiuni radio

Pentru diversificarea activităților în plan cultural, Fundația General Ștefan Gușă oferă ascultătorilor postului de radio „Europa Nova” o emisiune cu tematică istorică, intitulată „ISTORIE, ARMATĂ, CIVILIZAȚIE - CALEIDOSCOP ISTORIC”. Aceasta se difuzează săptămânal și prezintă subiecte în marea lor majoritate inedite, bazate pe surse documentare de arhivă. Sunt abordate teme de istorie militară, istorie modernă și contemporană a României, sunt relevate momente mai puțin cunoscute ale evenimentelor istorice legate de cucerirea Independenței de Stat a României, de realizarea Marii Uniri, este evidențiată contribuția unor mari personalități ale culturii, științei și artelor, și a unor personalități politice și militare, la realizarea acestora etc. Dintre emisiunile difuzate amintim câteva, grupate pe mari teme:

- Armata Română în Războiul de Independență 1877-1878 (Reporter la Plevna; Evocări din jurnalele de operații ale unităților participante la luptă; Sprijinul acordat de românii din afara granițelor luptei pentru independență).

- Generalii luptei pentru Independență (Generalii Alexandru Cernat, Constantin Barozzi, Ștefan Fălcoianu, Gheorghe Slăniceanu.)

- Mari personalități ale românilor și Armata (Ion I.C. Brătianu, Mihail Sadoveanu, Ion Mihalache, Victor Ion Popa, Carol al II-lea, Gheorghe Brătianu, Ștefan Odobleja, Ion Trivale, Ion Soreanu, Vasile Stoica, Traian Vuia, Aurel Vlaicu, Grigore Gafencu, George Emil Palade).

- Personalități militare de excepție în fruntea Armatei Române (Mareșalii Constantin Prezan, Alexandru Averescu; generalii Alexandru Lupescu, Alexandru Gorski, Constantin Lăzărescu, Nicolae Samsonovici, Florea Țenescu, Iosif Iacobici, Alexandru Ioanițiu, Nicolae Rădescu, Ilie Șteflea, Gheorghe Mihail, Constantin Sănătescu).

- Diplomatie și diplomați militari (Diplomatul Vasile Stoica în slujba Marii Uniri, rapoarte ale unor atașați militari români din perioada interbelică, vizitele unor generali francezi la București cu misiuni diplomatice - generalii Armengaud, Weygand, etc.)

- Relații ale Armatei Române cu alte Armate (Participarea Misiunii Militare franceze la luptele de pe frontul românesc în 1916-1917; instruirea unor ofițeri români în școlile militare franceze; cinstirea eroilor români căzuți pe fronturile primului război mondial; relații militare româno-americane și româno-cehoslovace în perioada interbelică; Armata Română în Ungaria și Cehoslovacia, în Campania din vest (1944-1945); aprecieri ale aliaților despre capacitatea de luptă a unităților române, despre comportamentul militarilor români în campanie, despre pregătirea și dotarea lor cu echipament și tehnică de luptă în timpul celor două conflagrații mondiale ale secolului XX).

Alte activități

Din dorința de a perpetua amintirea Generalului Ștefan Gușă în locurile și instituțiile de care acesta și-a legat viața, conducerea Fundației a inițiat o serie de acțiuni de sprijinire a acestora.

În cadrul Școlii Militare de Aplicație pentru Tancuri și Auto „Mihai Viteazul” din Pitești, prin grija Fundației, a fost amenajată o sală de protocol și au fost refăcute plăcile de onoare din marmură pe care sunt dăltuite numele șefilor de promoție și comandanților școlii, de la înființare și până astăzi.

A fost de asemenea donată o instalație de translație cu 12 posturi, necesară unității militare ce funcționează în fostul local al Marelui Stat Major.

Ultima parte a anului 2002 a consemnat participarea Fundației la organizarea și desfășurarea a numeroase manifestări. Printre ele consemnăm „Sesiunea Științifică omagială - 100 de ani de la nașterea lui Ștefan Odobleja” ce a avut loc la 10 octombrie 2002 la Universitatea Europeană Drăgan din Lugoj.

În ziua de 13 noiembrie, într-o atmosferă de adevărată sărbătoare, s-a desfășurat ceremonia de inaugurare a noului sediu Butan Gas International Lugoj, sediu ce găzduiește și Fundația Europeană Drăgan, Fundația General Ștefan Gușă, filiala Lugoj, Fedprint, Radioteleviziunea TENTv, săptămânalul „Redeșteptarea” și cotidianul „Renașterea bănațeană”.

Cu ocazia acestor evenimente au fost distribuite participanților, în mod gratuit, exemplare din lucrările apărute sub egida Fundației „General Ștefan Gușă”. Fundația a fost prezentată și la conferința „Tendințe în dezvoltarea ciberneticii în mileniul III”, organizată la Băile Felix, Oradea, de către Academia de cibernetică

„Ștefan Odobleja”, unde a fost prezentat un studiu dedicat modului cum a fost perceput de către contemporani medicul militar Ștefan Odobleja.

În ziua de 25 noiembrie 2002, la Cercul Militar Național s-a desfășurat lansarea cărții intitulată „Români în Europa și în lume. Mărturii pentru eternitate”, editată prin eforturile Fundației. Au fost prezenți membri ai Academiei Oamenilor de Știință, ai Uniunii Cadrelor Militare în Rezervă și în Retrăgare etc.

La sfârșitul aceleiași săptămâni, la 29 noiembrie, la Târgul de carte „Gaudeamus”, a avut loc lansarea celor două volume dedicate diplomaților militari, activității lor în slujba apărării intereselor României interbelice.

Lansarea s-a bucurat de o participare de excepție, auditoriul fiind format din diplomați militari în rezervă și în activitate, istorici, alte categorii de iubitori de istorie. Concomitent cu manifestările din Capitală, dedicate de către Fundație Zilei de 1 Decembrie, la Universitatea din Pitești a avut loc un simpozion în cadrul căruia a fost lansat volumul intitulat sugestiv „Preoți în lupta pentru Marea Unire. 1916-1919”, editat de către Fundație.

Anul 2003 a însemnat abordarea unor noi forme de realizare a preocupărilor Fundației în planul contribuției ei la organizarea unor manifestări culturale. Au fost susținute cicluri de conferințe și expuneri pe teme de istorie militară pentru studenții din Academia Forțelor Terestre, pentru personalul și cursanții din Școala Militară de Aplicație pentru Tancuri Auto «Mihai Viteazul», pentru cadrele militare și personalul civil din Comandamentul Operațional Buzău, Brigada 11 Infanterie «Carei» etc.

Este de remarcat, totodată, sprijinul acordat de către Fundație pentru organizarea unor sesiuni de comunicări

științifice studențești, (Sesiunea națională de comunicări științifice a cercurilor științifice studențești din Facultățile de Istorie, edițiile 2002 și 2003, desfășurate la Pitești; sesiuni anuale de comunicări științifice ale studenților din Facultatea de Istorie, Filosofie, Jurnalism din Universitatea piteșteană). Cu această ocazie Fundația a oferit autorilor celor mai bune comunicări premii constând din lucrările apărute sub egida ei. Emisiunile radiofonice cu tematică istorică au fost completate cu o emisiune televizată, în care, lunar, sunt prezentate volumele tipărite de către Fundație.

În ziua de 20 septembrie 2004, a fost consemnat un eveniment memorabil pentru activitatea Fundației, pentru modul în care conducerea ei înțelege să-și onoreze menirea. În satul natal al Generalului Gușă, la Spătaru, a fost inaugurat localul unei școli construite prin eforturile Fundației și care poartă numele “General Ștefan Gușă”. O investiție pentru viitor, pusă în slujba miracolului cunoașterii, al educației, al permanenței devenirii umane. Școala inaugurată în această zi a constituit cel mai frumos cadou făcut copiilor din Spătaru, comunității locale, în numele ilustrului oștean care a fost Ștefan Gușă. Școala și grădinița inaugurate acum au immortalizat încă o dată memoria celui ce a pus interesele patriei mai presus de viața sa. Cuvintele generalului, săpate pe placa ce străjuiește intrarea în școală, vor fi un permanent îndemn spre autodepășire, spre perfecțiune, spre iubirea de țară pentru toate generațiile ce vor trece pragul acestui lăcăș de cultură. Un îndemn spre a împărtăși din emoțiile cunoașterii umane și spre a contribui la rândul lor, cu propriile puteri lor, la cucerirea de noi orizonturi ale acesteia. “Fundamentală pentru mine - scria generalul Ștefan Gușă - este, dragostea față de țară, de pământ, respectul față de străbuni, conștiința că nici o furtună nu ne va mișca de pe moșia lăsată de daci și de romani”. Fericiți, copiii, de la micuții grupelor de

grădiniță până la elevii claselor I-VIII, au descoperit o construcție luminoasă, elegantă, funcțională, dotată cu toate cele necesare unui învățământ civilizat, modern. Cancelaria profesorilor, sălile de clasă, biblioteca, terenul de sport, cabinetul medical, toate au fost amenajate cu dragoste și migală din dorința de a oferi condiții pe care puține școli le au la asemenea parametri. Totul oferă imaginea unui gest definitoriu pentru o familie iubitoare de frumusețe, de adevăr, de oameni, și care cu generozitate a dăruit și dăruiește semenilor din ceea ce Dumnezeu i-a dăruit.

Clădirea în care funcționează școala și
grădinița din satul Spătaru, județul Buzău

Grădinița din satul Spătaru

Cei mai mici elevi ai școlii din Spătaru

Sală de clasă

Biserica din satul Spătaru, județul Buzău

Interior din Biserica ortodoxă din satul
Spătaru

Contact

București - 014111 România, str. Ceasornicului 3-7,
ap. 11, sector 1

Tel.: +40 21 203 80 81 / +40 21 203 80 82

Fax: +40 21 232 64 87

Email: office@fundatiagusa.ro

Lugoj - 305500 România, str. Timișorii nr. 129

Tel.: +40 256 336 666

Fax: +40 256 350 063

Email: office.l@fundatiagusa.ro

www.fundatiagusa.ro